

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2019. gada 11. aprīlī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Intelektuālais īpašums – Preču zīmes – Regula (EK) Nr. 207/2009 – 9. panta 1. punkts – Direktīva 2008/95/EK – 5. panta 1. un 2. punkts – Ar preču zīmi piešķirtas tiesības – Individuāla preču zīme, ko veido kvalitātes zīme

Lietā C-690/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Oberlandesgericht Düsseldorf* (Federālās zemes Augstākā tiesa Diseldorfā, Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2017. gada 30. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 8. decembrī, tiesvedībā

ÖKO-Test Verlag GmbH

pret

Dr. Rudolf Liebe Nachf. GmbH & Co. KG,

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs J. Regans [*E. Regan*], tiesneši K. Likurgs [*C. Lycourgos*], E. Juhāss [*E. Juhász*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents) un I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*],

ģenerāladvokāts: M. Kampos Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretārs: D. Dīterts [*D. Dittert*], nodaļas vadītājs,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2018. gada 7. novembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *ÖKO-Test Verlag GmbH* vārdā – *N. Dinig, Rechtsanwältin*,
- *Dr. Rudolf Liebe Nachf. GmbH & Co. KG* vārdā – *M. Wiume, Rechtsanwalt*,
- Vācijas valdības vārdā – *T. Henze, M. Hellmann, J. Techert* un *U. Bartl*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *É. Gippini Fournier, W. Mölls* un *G. Braun*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2019. gada 17. janvāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – vācu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Regulas (EK) Nr. 207/2009 (2009. gada 26. februāris) par [Eiropas Savienības] preču zīmi (OV 2009, L 78, 1. lpp.) 9. pantu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/95/EK (2008. gada 22. oktobris), ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (OV 2008, L 299, 25. lpp.), 5. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *ÖKO-Test Verlag GmbH* un *Dr. Rudolf Liebe Nachf. GmbH & Co. KG* (turpmāk tekstā – “*Dr. Liebe*”) saistībā ar individuālai preču zīmei, ko veido kvalitātes zīme, identiska vai līdzīga apzīmējuma izmantošanu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Regula Nr. 207/2009

- 3 Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2015/2424 (2015. gada 16. decembris) (OV 2015, L 341, 21. lpp.), kura stājusies spēkā 2016. gada 23. martā, Regulā Nr. 207/2009 tika izdarīti grozījumi. Pēc tam no 2017. gada 1. oktobra tā tika atcelta un aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1001 (2017. gada 14. jūnijs) par Eiropas Savienības preču zīmi (OV 2017, L 154, 1. lpp.). Tomēr, ņemot vērā pamatlietas faktu norises laiku, šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir izskatāms atbilstoši Regulas Nr. 207/2009 sākotnējai redakcijai.
- 4 Saskaņā ar Regulas Nr. 207/2009 8. apsvērumu:

“[Eiropas Savienības] preču zīmes piešķirtajai aizsardzībai, kuras funkcija ir jo īpaši garantēt preču zīmi kā izcelsmes norādi, būtu jābūt pilnīgai, ja preču zīme un apzīmējums un preces vai pakalpojumi ir identiski. Aizsardzībai būtu jāattiecas arī uz tiem gadījumiem, kad preču zīme un apzīmējums un preces vai pakalpojumi ir identiski. [..]”
- 5 Minētās regulas 9. panta 1. un 2. punktā bija noteikts:

“1. [Eiropas Savienības] preču zīme piešķir tās īpašniekam uz to ekskluzīvas tiesības. Īpašniekam ir tiesības atturēt visas trešās personas, kas nav saņēmušas viņa piekrišanu, lietot komercdarbībā:

a) apzīmējumu, kas ir identisks [Eiropas Savienības] preču zīmei attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kas ir identiski tiem, attiecībā uz ko ir reģistrēta [Eiropas Savienības] preču zīme;

b) jebkādu apzīmējumu, kurš tā identiskuma vai līdzības [Eiropas Savienības] preču zīmei dēļ un [Eiropas Savienības] preču zīmes aptverto preču vai pakalpojumu un zīmes identiskuma vai līdzības dēļ varētu maldināt sabiedrību; iespēja maldināt ir asociāciju iespēja ar agrāko preču zīmi;

c) jebkādu apzīmējumu, kas ir identisks vai līdzīgs [Eiropas Savienības] preču zīmei saistībā ar precēm vai pakalpojumiem, kas nav līdzīgi tiem, attiecībā uz ko ir reģistrēta [Eiropas Savienības] preču zīme, ja šī pēdējā ir [Savienībā] pazīstama un ja minētās zīmes izmantošanā bez pietiekama iemesla varētu netaisnīgi gūt labumu no [Eiropas Savienības] preču zīmes atšķirīguma vai pazīstamības vai tai kaitēt.
2. Atbilstoši 1. punktam, cita starpā, var aizliegt:

a) piestiprināt apzīmējumu precēm vai to iepakojumam;

[..].”

Direktīva 2008/95

6 Direktīva 2008/95, ar ko tika atcelta un aizstāta Padomes Pirmā direktīva 89/104/EEK (1988. gada 21. decembris), ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (OV 1989, L 40, 1. lpp.), no 2019. gada 15. janvāra savukārt tika atcelta un aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2015/2436 (2015. gada 16. decembris), ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (OV 2015, L 336, 1. lpp.). Tomēr, ņemot vērā pamatlietas faktu norises laiku, šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir izskatāms atbilstoši Direktīvai 2008/95.

7 Direktīvas 2008/95 11. apsvērumā bija noteikts:

“Aizsardzībai, ko iegūst reģistrēta preču zīme, kuras funkcija jo īpaši ir garantēt preču zīmi kā izcelsmes norādi, jābūt absolūtai identitātes gadījumā starp preču zīmi un tās apzīmējumu un starp precēm vai pakalpojumiem. Aizsardzība būtu jāpiemēro arī līdzības gadījumā starp preču zīmi un apzīmējumu un starp precēm vai pakalpojumiem. [..].”

8 Atbilstoši Direktīvas 2008/95 5. panta 1.–3. punktam:

“1. Reģistrētā preču zīme piešķir īpašniekam šajā ziņā ekskluzīvas tiesības. Īpašniekam ir tiesības atturēt visas trešās personas, kas nav saņēmušas viņa piekrišanu, lietot komercdarbībā:

- a) jebkuru apzīmējumu, kas ir identisks preču zīmei attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kuri ir identiski tiem, attiecībā uz ko ir reģistrēta preču zīme;
- b) jebkuru apzīmējumu, ja tā identitātes vai līdzības preču zīmei un preču vai pakalpojumu, uz ko attiecas preču zīme, identitātes vai līdzības dēļ pastāv varbūtība maldināt sabiedrību, kas ietver asociācijas iespēju starp apzīmējumu un preču zīmi.

2. Ikviens dalībvalsts var arī paredzēt, ka īpašniekam ir tiesības aizkavēt visas trešās personas, kam nav viņa piekrišanas, lietot komercdarbībā jebkuru apzīmējumu, kas ir identisks vai līdzīgs preču zīmei attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kuri nav līdzīgi tiem, kam šī preču zīme reģistrēta, ja pēdējai ir reputācija dalībvalstī un ja šīs zīmes nepamatota lietošana rada negodīgas priekšrocības vai rada kaitējumu preču zīmes atšķirtspējai vai reputācijai.

3. Saskaņā ar šā panta 1. un 2. punktu cita starpā var aizliegt šādas darbības:

- a) apzīmējuma piestiprināšanu precēm vai to iepakojumam;

[..].”

Vācijas tiesības

9 Vācijas Federatīvā Republika, pieņemot *Gesetz über den Schutz von Marken und sonstigen Kennzeichen* (Likums par preču zīmju un citu apzīmējumu aizsardzību) 14. panta 2. punkta 3. apakšpunktu, ir izmantojusi Direktīvas 2008/95 5. panta 2. punktā paredzēto iespēju.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 10 *ÖKO-Test Verlag* ir uzņēmums, kas ar lietderības un atbilstības testiem izvērtē preces un pēc tam informē sabiedrību par sava novērtējuma rezultātiem. Tas pārdod Vācijā iznākošu žurnālu, kurā minētie rezultāti ir iekļauti līdzās vispārīgai patērētājiem paredzētai informācijai.
- 11 Kopš 2012. gada *ÖKO-Test Verlag* ir īpašnieks Eiropas Savienības preču zīmei, kas sastāv no šāda apzīmējuma, kuru veido zīme, kas atveido preču testa rezultātus (turpmāk tekstā – “kvalitātes zīme”):

- 12 Tāpat tas ir valsts preču zīmes, kas sastāv no šīs pašas kvalitātes zīmes, īpašnieks.
- 13 Šīs preču zīmes (turpmāk tekstā kopā – “preču zīmes “ÖKO-TEST””) tostarp ir reģistrētas attiecībā uz iespiedprodukciju un pakalpojumiem, kas ietver testu veikšanu un informācijas, kā arī padomu sniegšanu patērētājiem.
- 14 *ÖKO-Test Verlag* izvēlas preces, kuras tas vēlas testēt, un novērtē tās, balstoties uz zinātniskiem rādītājiem, ko arī pats ir izvēlējis, bez ražotāju piekrišanas. Pēc tam tas publicē šo testu rezultātus savā žurnālā.
- 15 Vajadzības gadījumā *ÖKO-Test Verlag* aicina testētās preces ražotāju noslēgt ar to licences līgumu. Atbilstoši šādam līgumam ražotājam, samaksājot naudas summu, ir atļauts uz savām precēm piestiprināt kvalitātes zīmi ar rezultātu (kam ir jābūt atainotam lauciņā, kura kontūras ir daļa no šīs zīmes). Šāda licence ir spēkā līdz brīdim, kad *ÖKO-Test Verlag* attiecīgajai precei organizē jaunu testu.
- 16 *Dr. Liebe* ir uzņēmums, kas ražo un pārdod zobu pastas, tostarp sēriju “Aminomed”. Vienu no šīs sērijas zobu pastām, precī “Aminomed Fluorid-Kamillen-Zahncreme”, *ÖKO-Test Verlag* ir testējis 2005. gadā un tā ieguvusi vērtējumu “sehr gut” (“ļoti labi”). Šajā pašā gadā *Dr. Liebe* noslēdza ar *ÖKO-Test Verlag* licences līgumu.

- 17 2014. gadā ÖKO-Test Verlag uzzināja, ka *Dr. Liebe* vienu no savām precēm tirgo šādā iepakojumā:

- 18 ÖKO-Test Verlag pret *Dr. Liebe* cēla prasību *Landgericht Düsseldorf* (Diseldorfas apgabaltiesa, Vācija), norādot, ka *Dr. Liebe* nebija atļauts 2014. gadā izmantot preču zīmes “ÖKO-TEST”, pamatojoties uz 2005. gadā noslēgto licences līgumu, it īpaši tāpēc, ka 2008. gadā tika publicēts jauns tests ar jauniem zobu pastu novērtējuma kritērijiem un turklāt *Dr. Liebe* prece vairs neatbilda tai precei, attiecībā uz kuru 2005. gadā tika veikts tests, jo bija mainījies tās nosaukums, apraksts un iepakojums.
- 19 *Dr. Liebe* šajā tiesā apgalvoja, ka licences līgums, kas minēts šī sprieduma 16. punktā, ir spēkā. Tas arī apstrīdēja kvalitātes zīmes kā preču zīmes izmantošanu.
- 20 Minētā tiesa, pieprasot pārtraukt kvalitātes zīmes izmantošanu attiecībā uz preču sēriju “Aminomed”, lika *Dr. Liebe* izņemt attiecīgās preces no tirdzniecības un tās iznīcināt. *Dr. Liebe*, izmantojot kvalitātes zīmi attiecībā uz pakalpojumiem “informācijas un padomu sniegšana patērētājiem”, kas ietilpst pakalpojumos, attiecībā uz kuriem preču zīmes “ÖKO-TEST” ir reģistrētas, esot pārkāpis šīs preču zīmes.
- 21 *Dr. Liebe* pārsūdzēja šo spriedumu iesniedzējtiesā *Oberlandesgericht Düsseldorf* (Federālās zemes Augstākā tiesa Diseldorfā, Vācija). Savukārt ÖKO-Test Verlag iesniedza pretapelācijas sūdzību, pieprasot paplašināt pirmās instances tiesas spriedumu uz dažiem *Dr. Liebe* izmantotiem vārdiskiem un grafiskiem apzīmējumiem, kas nav reģistrēti kā preču zīmes, bet ir identiski preču zīmēm “ÖKO-TEST”.
- 22 Iesniedzējtiesas skatījumā pirmās instances tiesa pamatoti ir uzskatījusi, ka šī sprieduma 16. punktā minētais licences līgums ir beidzies līdz 2014. gadam. Līdz ar to šī tiesa secina, ka *Dr. Liebe* bez ÖKO-Test Verlag piekrišanas ir izmantojis komercdarbībā preču zīmēm “ÖKO-TEST” līdzīgu vai identisku apzīmējumu.
- 23 Turpretim neesot skaidrs, vai ÖKO-Test Verlag attiecībā pret *Dr. Liebe* var atsaukties uz savām ekskluzīvajām tiesībām, kas paredzētas Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktā un Direktīvas 2008/95 5. panta 1. punktā. Proti, *Dr. Liebe* esot piestiprinājis preču zīmēm “ÖKO-TEST” identisku vai līdzīgu apzīmējumu precēm, kas nav nedz identiskas, nedz līdzīgas precēm, attiecībā uz kurām ir reģistrētas preču zīmes “ÖKO-TEST”. Turklāt varot uzskatīt, ka šis apzīmējums nav izmantots “kā preču zīme”.
- 24 Tādējādi minētā tiesa šaubās par pirmās instances tiesas īstenoto pieeju, preču zīmēm “ÖKO-TEST” identiska vai līdzīga apzīmējuma izmantošanu, ko veicis *Dr. Liebe*, pielīdzinot izmantošanai saistībā ar pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem šīs preču zīmes ir reģistrētas.

- 25 Turklāt tā jautā par Direktīvas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta c) apakšpunkta un Direktīvas 2008/95 5. panta 2. punkta piemērojamību. Protams, esot konstatēts, ka kvalitātes zīmei, kas ir reģistrēta kā preču zīme, ir reputācija visā Vācijas teritorijā. Tomēr minētā reputācija ir šai zīmei, nevis šīs zīmes kā preču zīmes reģistrācijai. Ir jānoskaidro, vai šādos apstākļos preču zīmes īpašniekam ir saskaņā ar šīm tiesību normām piešķirtā aizsardzība.
- 26 Šādos apstākļos *Oberlandesgericht Düsseldorf* (Federālās zemes Augstākā tiesa Diseldorfā) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai ir konstatējama prettiesiska individuālas preču zīmes izmantošana [Regulas Nr. 207/2009] 9. panta 1. punkta otrā teikuma b) apakšpunkta vai Direktīvas 2008/95 5. panta 1. punkta otrā teikuma a) apakšpunkta izpratnē, ja

- individuālā preču zīme ir piestiprināta precei, attiecībā uz kuru individuālā preču zīme nav reģistrēta;
- trešās personas, tai veicot komercdarbību, veikta individuālās preču zīmes piestiprināšana tiek uztverta kā t.s. “kvalitātes zīme”, proti, tādējādi, ka precī ir ražojusi un laidusi tirgū trešā persona, kura nav preču zīmes īpašnieka kontrolē, taču preču zīmes īpašnieks ir pārbaudījis konkrētas šīs preces īpašības un, pamatojoties uz minēto, ir novērtējis precī ar konkrētu kvalitātes zīmē norādītu rezultātu, un
- individuālā preču zīme tostarp ir reģistrēta attiecībā uz “informācijas un padomu sniegšanu patērētājiem saistībā ar preču un pakalpojumu izvēli, it īpaši izmantojot testu un pārbauzu rezultātus, kā arī kvalitātes novērtējumus”?

2) Ja Tiesa uz pirmo jautājumu atbild noliedzoši:

Vai ir konstatējama prettiesiska izmantošana [Regulas Nr. 207/2009] 9. panta 1. punkta otrā teikuma c) apakšpunkta un [Direktīvas 2008/95] 5. panta 2. punkta izpratnē, ja

- individuālā preču zīme ir pazīstama tikai kā kvalitātes zīme, kas aprakstīta pirmajā jautājumā, un
- trešā persona individuālo preču zīmi izmanto kā kvalitātes zīmi?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 27 Uzdotot pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta a) un b) apakšpunkts un Direktīvas 2008/95 5. panta 1. punkta a) un b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie dod tiesības individuālas preču zīmes, ko veido kvalitātes zīme, īpašniekam iebilst pret to, ka trešā persona piestiprina šai preču zīmei identisku vai līdzīgu apzīmējumu precēm, kuras nav nedz identiskas, nedz līdzīgas precēm vai pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem minētā preču zīme ir reģistrēta.
- 28 Attiecībā uz Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta a) apakšpunktu un Direktīvas 2008/95 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu vispirms ir jāatgādina, ka šīs tiesību normas attiecas uz tā dēvēto “divkārša identiskuma” gadījumu, kad preču zīmei identisku apzīmējumu kāda trešā persona izmanto attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kuri ir identiski tiem, attiecībā uz kuriem preču zīme ir reģistrēta (spriedums, 2011. gada 22. septembris, *Interflora* un *Interflora British Unit*, C-323/09, EU:C:2011:604, 33. punkts).

- 29 Šajās tiesību normās iekļautais vārdu savienojums “attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem” principā attiecas uz trešās personas precēm un pakalpojumiem, kuros ir izmantots preču zīmei līdzīgs apzīmējums. Vajadzības gadījumā tas var attiekties arī uz citas personas precēm vai pakalpojumiem, kuras vārdā rikojas trešā persona (spriedums, 2010. gada 23. marts, *Google France* un *Google*, no C-236/08 līdz C-238/08, EU:C:2010:159, 60. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 30 Šis vārdu savienojums tomēr principā neattiecas uz preču zīmes īpašnieka precēm vai pakalpojumiem, kuri atbilstoši Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta a) apakšpunktam un Direktīvas 2008/95 5. panta 1. punkta a) apakšpunktam ietilpst vārdu savienojumā “attiecībā uz ko ir reģistrēta preču zīme”. Prasības par identiskumu “starp precēm vai pakalpojumiem”, kas ir norādīta Regulas Nr. 207/2009 8. apsvērumā un Direktīvas 2008/95 11. apsvērumā un ietverta šīs regulas 9. panta 1. punkta a) apakšpunktā, kā arī šīs direktīvas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā, mērķis ir ierobežot aizlieguma tiesības, kas ar šīm tiesību normām ir piešķirtas individuālo preču zīmju īpašniekiem, gadījumos, kad pastāv identiskums ne tikai starp trešās personas izmantotu apzīmējumu un preču zīmi, bet arī starp trešās personas – vai personas, kuras vārdā rikojas trešā persona, – tirgotām precēm vai sniegtiem pakalpojumiem un precēm vai pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem īpašnieks ir reģistrējis savu preču zīmi.
- 31 Kā Tiesa jau ir precizējusi, izņēmuma kārtā minēto tiesību normu piemērošanas jomā var ietilpt apzīmējuma izmantošana, ko veic trešā persona, lai identificētu preču zīmes īpašnieka preces, ja šīs preces ir arī šīs trešās personas sniegto pakalpojumu priekšmets. Tādā gadījumā šis apzīmējums tiek izmantots, lai identificētu to preču izcelsmi, kas ir šo pakalpojumu priekšmets, un starp precēm, kas apzīmētas ar preču zīmi, un minētajiem pakalpojumiem pastāv īpaša un nesaraujama saikne. Taču, izņemot šo īpašo gadījumu, Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta a) apakšpunkts un Direktīvas 2008/95 5. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie attiecas uz preču zīmei identiska apzīmējuma izmantošanu attiecībā uz trešās personas tirgotām precēm vai sniegtiem pakalpojumiem, kuri ir identiski tiem, attiecībā uz kuriem preču zīme ir reģistrēta (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2007. gada 25. janvāris, *Adam Opel*, C-48/05, EU:C:2007:55, 27. un 28. punkts).
- 32 Iepriekšējā punktā minētais īpašais gadījums it īpaši aptver gadījumus, kuros pakalpojuma sniedzējs bez piekrišanas izmanto preču ražotāja preču zīmei identisku apzīmējumu, lai paziņotu sabiedrībai, ka tas ir specializējies vai ir speciālists attiecībā uz šīm precēm (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 3. marts, *Daimler*, C-179/15, EU:C:2016:134, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 33 Šajā gadījumā, neskarot iesniedzējtiesas veicamo pārbaudi, ir konstatējams, ka apzīmējuma, kas, iespējams, ir identisks preču zīmēm “ÖKO-TEST”, piestiprināšana, ko veica *Dr. Liebe*, nebija nedz paredzēta, nedz izmantota tam, lai tāpat kā *ÖKO-Test Verlag* vai tās vārdā veiktu saimniecisko darbību, kurā ietilpst informācijas un padomu sniegšanas patērētājiem pakalpojums. Šķiet, ka nav arī nekādas norādes, kas ļautu uzskatīt, ka ar šī apzīmējuma piestiprināšanu *Dr. Liebe* vēlējas sabiedrības acīs pasniegt sevi kā speciālistu preču testēšanas jomā vai ka pastāv īpaša un nesaraujama saikne starp tā saimniecisko darbību, kas izpaužas kā zobu pastu ražošana un tirdzniecība, un *ÖKO-Test Verlag* saimniecisko darbību. Tieši pretēji, šķiet, ka uz *Dr. Liebe* tirgoto zobu pastu iepakojuma minētajām preču zīmēm identisks vai līdzīgs apzīmējums ir piestiprināts tikai tāpēc, lai pievērstu patērētāju uzmanību šo zobu pastu kvalitātei un lai tādējādi veicinātu *Dr. Liebe* preču pārdošanu. Tādējādi situācija pamatlietā atšķiras no šī sprieduma 31. un 32. punktā paredzētā īpašā gadījuma.
- 34 Turpinot par Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu un Direktīvas 2008/95 5. panta 1. punkta b) apakšpunktu, kuros preču zīmes īpašniekam ir piešķirta īpaša aizsardzība pret to, ka trešās personas izmanto apzīmējumus, kas ir identiski vai līdzīgi preču zīmei, un tādējādi var maldināt sabiedrību, no šo tiesību normu formulējuma, lasot to kopā ar šīs regulas 8. apsvērumu un šīs direktīvas 11. apsvērumu, izriet, ka minētā aizsardzība preču zīmes īpašniekam tiek piešķirta tikai tajos gadījumos, kad pastāv identiskums vai līdzība ne tikai starp trešās personas izmantoto apzīmējumu un preču zīmi, bet arī starp precēm vai pakalpojumiem, kas aptverti ar šo apzīmējumu, no vienas puses, un tiem, ko aptver preču zīme, no otras puses.

- 35 Tāpat kā vārdu savienojums “attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem”, kas ietverts Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta a) apakšpunktā un Direktīvas 2008/95 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā, vārdi “[...] [ar apzīmējumu] aptvert[ās] preč[es] vai pakalpojum[i]”, kuri ir iekļauti minēto 1. punktu b) apakšpunktos, principā attiecas uz trešās personas tirgotām precēm vai sniegtiem pakalpojumiem (spriedums, 2008. gada 12. jūnijs, *O2 Holdings un O2 (UK)*, C-533/06, EU:C:2008:339, 34. punkts). Ja nepastāv līdzība starp trešās personas precēm vai pakalpojumiem un precēm vai pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem preču zīme ir reģistrēta, ar šīm tiesību normām piešķirto aizsardzību nav pamata piemērot (skat. it īpaši spriedumu, 2011. gada 15. decembris, *Frisdranken Winters*, C-119/10, EU:C:2011:837, 31.–33. punkts).
- 36 Tādējādi Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta b) apakšpunktā un Direktīvas 2008/95 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā, tāpat kā šo 1. punktu a) apakšpunktos ir ietverta trešās personas preču vai pakalpojumu, no vienas puses, un preču zīmes īpašnieka preču vai pakalpojumu, no otras puses, salīdzināmības prasība. Šajā ziņā šie a) un b) apakšpunkti būtiski atšķiras no šīs regulas 9. panta 1. punkta c) apakšpunkta un šīs direktīvas 5. panta 2. punkta, kuros skaidri ir norādīts, ka tāds salīdzinājums netiek prasīts, ja preču zīmei ir reputācija.
- 37 Šāda Savienības likumdevēja īpaši paredzētā atšķirība starp aizsardzību, kas tiek piešķirta jebkuras individuālas preču zīmes īpašniekiem, un papildu aizsardzību, kas ir īpašniekam, kura preču zīmei turklāt ir reputācija, tika saglabāta arī secīgi veiktajos Savienības tiesiskā regulējuma preču zīmju jomā grozījumos. Tādējādi vārdi “saistībā ar precēm vai pakalpojumiem, kas ir identiski tiem, attiecībā uz kuriem ir reģistrēta ES preču zīme” un “saistībā ar precēm vai pakalpojumiem, kas ir identiski vai līdzīgi precēm vai pakalpojumiem, kuriem preču zīme ir reģistrēta” tagad ir ietverti Regulas 2017/1001 9. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā un Direktīvas 2015/2436 10. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā, tādējādi nošķirot jebkurai individuālai preču zīmei piešķirto aizsardzību no tās, kas paredzēta šīs regulas 9. panta 2. punkta c) apakšpunktā un šīs direktīvas 10. panta 2. punkta c) apakšpunktā, kuri ir piemērojami, ja preču zīmei ir reputācija un ja trešā persona izmanto apzīmējumu, kas “ir identisks vai līdzīgs preču zīmei, neatkarīgi no tā, vai tas tiek lietots saistībā ar precēm vai pakalpojumiem, kas ir identiski, līdzīgi vai nav līdzīgi tiem, attiecībā uz kuriem ir reģistrēta preču zīme”.
- 38 No visiem iepriekš minētajiem apstākļiem izriet, ka individuālas preču zīmes, ko veido kvalitātes zīme, kas reģistrēta attiecībā uz iespiedprodukciju un pakalpojumiem, kuri ietver testu veikšanu, kā arī informācijas un padomu sniegšanu patērētājiem, īpašnieks, ja ir izpildīti visi nosacījumi, var atsaukties uz aizlieguma tiesībām, kas paredzētas Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā un Direktīvas 2008/95 5. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā, attiecībā uz tādām trešajām personām kā tā varbūtēji konkurenti, kas izmanto šai preču zīmei identisku vai līdzīgu apzīmējumu iespiedprodukcijai vai pakalpojumiem, kuri ietver testu veikšanu, informācijas un padomu sniegšanu patērētājiem, vai līdzīgām precēm vai pakalpojumiem, taču nevar atsaukties uz šīm tiesībām attiecībā pret testēto patēriņa preču ražotājiem, kas minētajai preču zīmei identisku vai līdzīgu apzīmējumu piestiprina šim patēriņa precēm.
- 39 Ciktāl *ÖKO-Test Verlag* un Vācijas valdība rakstveida apsvērumos ir apgalvojušas, ka šāda interpretācija, lai arī tā ir balstīta uz Regulas Nr. 207/2009, kā arī uz Direktīvas 2008/95 formulējumu un sistēmu, netaisnīgi samazinātu to individuālo preču zīmju īpašnieku aizsardzību, kuras veido tāda kvalitātes zīme kā pamatlietā, ir jānorāda, tāpat kā to rakstveida apsvērumos ir paudusi Eiropas Komisija, ka ar preču zīmi piešķirtās ekskluzīvās tiesības nav absolūtas, jo Savienības likumdevējs, tieši pretēji, ir precīzi norobežojis šo tiesību apjomu.
- 40 Turklāt tādi Savienības tiesiskā regulējuma mērķi preču zīmju jomā kā neizkropļotas konkurences sistēmas veicināšana Savienībā (šajā nozīmē skat. it īpaši spriedumus, 2001. gada 4. oktobris, *Merz & Krell*, C-517/99, EU:C:2001:510, 21. un 22. punkts, kā arī 2010. gada 14. septembris, *Lego Juris/ITSB*, C-48/09 P, EU:C:2010:516, 38. punkts) neļauj secināt, ka šī tiesiskā regulējuma mērķim ir nepieciešams, lai individuālas preču zīmes, ko veido kvalitātes zīme, īpašniekam, pamatojoties uz

Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu un Direktīvas 2008/95 5. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu, vajadzētu spēt iebilst pret to, ka preces ražotājs piestiprina šo zīmi, kas vienlaicīgi ir šai precei veiktā testa rezultāts.

- 41 Tā vēl jo vairāk ir tādēļ, ka Savienības likumdevējs ir papildinājis Eiropas Savienības preču zīmju sistēmu Regulas Nr. 207/2009 74.a un nākamajos pantos, kas tagad ir Regulas 2017/1001 83. un nākamie panti, paredzot iespēju dažus apzīmējumus reģistrēt kā Eiropas Savienības sertifikācijas zīmi, tostarp tādus apzīmējumus, ar kuriem preces vai pakalpojumi, kuru kvalitāti ir apliecinājis preču zīmes īpašnieks, var tikt nošķirti no precēm vai pakalpojumiem, kuriem tāda apliecinājuma nav. Atšķirībā no individuālas preču zīmes šāda sertifikācijas zīme ļauj īpašniekam lietošanas noteikumos noteikt, kurām personām ir atļauts izmantot šo preču zīmi.
- 42 Visbeidzot, ciktāl *ÖKO-Test Verlag* apgalvo, ka kvalitātes zīmes piestiprināšana, ko veica *Dr. Liebe*, nebija paredzēta iepriekš noslēgtajā licences līgumā, ir jāpiebilst, ka apstākļi, ka tāds preču zīmes īpašnieks kā *ÖKO-Test Verlag* attiecībā uz ražotājiem, kuru preces tas ir testējis, nevar lietderīgi balstīties uz Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu un Direktīvas 2008/95 5. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu, nozīmē nevis to, ka tam nav tiesiskās aizsardzības pret šiem ražotājiem, bet gan tikai to, ka konflikti ar minētajiem ražotājiem ir jāizvērtē citu tiesību normu kontekstā. Šie noteikumi var būt noteikumi līgumiskās vai ārpuslīgumiskās atbildības jomā, kā arī otrajā jautājumā norādītie noteikumi, kas izklāstīti Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta c) apakšpunktā un Direktīvas 2008/95 5. panta 2. punktā.
- 43 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta a) un b) apakšpunkts un Direktīvas 2008/95 5. panta 1. punkta a) un b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nedod tiesības individuālas preču zīmes, ko veido kvalitātes zīme, īpašniekam iebilst pret to, ka trešā persona piestiprina šai preču zīmei identisku vai līdzīgu apzīmējumu precēm, kuras nav nedz identiskas, nedz līdzīgas precēm vai pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem minētā preču zīme ir reģistrēta.

Par otro jautājumu

- 44 Uzdodot otro jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta c) apakšpunkts un Direktīvas 2008/95 5. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie dod tiesības ar reputāciju apveltītas individuālas preču zīmes, ko veido kvalitātes zīme, īpašniekam iebilst pret to, ka trešā persona piestiprina šai preču zīmei identisku vai līdzīgu apzīmējumu precēm, kuras nav nedz identiskas, nedz līdzīgas precēm, attiecībā uz kurām minētā preču zīme ir reģistrēta.
- 45 Iepriekšējā punktā norādītajās tiesību normās ir noteikts tās aizsardzības apjoms, kas ir piešķirta preču zīmju ar reputāciju īpašniekiem. Ar tām šiem īpašniekiem ir dotas tiesības aizliegt visām trešajām personām darījumos bez minētā īpašnieka piekrišanas izmantot identisku vai līdzīgu apzīmējumu bez pamatota iemesla – vai tas būtu attiecībā uz līdzīgām precēm vai pakalpojumiem, vai arī precēm vai pakalpojumiem, kas nav līdzīgi precēm vai pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem šīs preču zīmes ir reģistrētas, – kā rezultātā tiek netaisnīgi gūts labums no minēto preču zīmju atšķirtspējas vai reputācijas vai tiek nodarīts kaitējums šai atšķirtspējai vai šai reputācijai. Iespēja izmantot šīs tiesības nav pakārtota nosacījumam par attiecīgās sabiedrības daļas maldināšanas iespēju (šajā nozīmē skat. it īpaši spriedumus, 2011. gada 22. septembris, *Interflora* un *Interflora British Unit*, C-323/09, EU:C:2011:604, 68., 70. un 71. punkts, kā arī 2017. gada 20. jūlijs, *Ornuu*, C-93/16, EU:C:2017:571, 50. punkts).
- 46 Kā izriet no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu, iesniedzējtiesa šajā gadījumā uzskata, ka *Dr. Liebe* uz savām precēm ir piestiprinājis preču zīmēm “ÖKO-TEST” identisku vai līdzīgu apzīmējumu bez *ÖKO-Test Verlag* piekrišanas. Tā tomēr šaubās par to, vai šīs preču zīmes piešķir *ÖKO-Test Verlag* minētajās tiesību normās paredzēto aizsardzību. Tā vērs uzmanību uz to, ka konkrētās Vācijas

sabiedrības daļas ieskatā reputācija ir šai kvalitātes zīmei, nevis tai kā preču zīmes reģistrācijai. Turklāt šī sabiedrības daļa *Dr. Liebe* veikto piestiprināšanu uztver kā kvalitātes zīmes izvietojumu, nevis kā šādas zīmes kā preču zīmes izmantošanu.

- 47 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka jēdziens “reputācija”, kas paredzēts Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta c) apakšpunktā un Direktīvas 2008/95 5. panta 2. punktā, prasa noteikta līmeņa atpazīstamību no konkrētās sabiedrības daļas viedokļa. Šī sabiedrības daļa ir jānosaka atbilstoši precei vai pakalpojumam, kuru tirgo ar attiecīgo preču zīmi, un prasītais atpazīstamības līmenis ir jānosaka par sasniegtu, ja preču zīme ir pazīstama būtiskai šīs sabiedrības daļai (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2009. gada 6. oktobris, *PAGO International*, C-301/07, EU:C:2009:611, 21.–24. punkts, un 2015. gada 3. septembris, *Iron & Smith*, C-125/14, EU:C:2015:539, 17. punkts).
- 48 No šiem principiem izriet, ka preču zīmju “ÖKO-TEST” “reputācija” šo tiesību normu izpratnē ir atkarīga no tā, vai būtiska sabiedrības daļa, pie kuras *ÖKO-Test Verlag* vērsas ar savu informācijas un padomu sniegšanas patērētājiem pakalpojumu, kā arī ar savu žurnālu, pazīst apzīmējumu, ko veido šīs preču zīmes, šajā gadījumā – kvalitātes zīmi.
- 49 Kā secinājumu 79. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, šī prasība par atpazīstamību nevar tikt interpretēta tādējādi, ka sabiedrībai jābūt zināmam, ka šī kvalitātes zīme ir reģistrēta kā preču zīme. Ir pietiekami, ja šo apzīmējumu pazīst būtiska konkrētās sabiedrības daļa.
- 50 It īpaši attiecībā uz minētā 9. panta 1. punkta c) apakšpunktu vēl ir jāatgādina, ka, lai Eiropas Savienības preču zīmes īpašniekam būtu ar šo tiesību normu piešķirtā aizsardzība, pietiek ar to, ka šai preču zīmei ir reputācija būtiskā Savienības teritorijas daļā, kas attiecīgā gadījumā, konkrēti, var atbilst tikai vienas dalībvalsts teritorijai. Ja šis nosacījums ir izpildīts, attiecīgā Eiropas Savienības preču zīme ir uzskatāma par pazīstamu visā Savienībā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2009. gada 6. oktobris, *PAGO International*, C-301/07, EU:C:2009:611, 27., 29. un 30. punkts, kā arī 2017. gada 20. jūlijs, *Ornuua*, C-93/16, EU:C:2017:571, 51. punkts).
- 51 Apzīmējums, ko veido preču zīmes “ÖKO-TEST”, proti, kvalitātes zīme, kas ir attēlota šī sprieduma 11. punktā, atbilstoši iesniedzējtiesas nolēmumā ietvertajiem konstatējumiem ir pazīstams būtiskai konkrētās sabiedrības daļai visā Vācijas teritorijā. No minētā izriet, ka preču zīmēm “ÖKO-TEST” ir reputācija Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta c) apakšpunkta un Direktīvas 2008/95 5. panta 2. punkta izpratnē un tādējādi *ÖKO-Test Verlag* ir šo tiesību normu sniegtā aizsardzība.
- 52 Tādēļ iesniedzējtiesai ir jāizvērtē, vai preču zīmēm “ÖKO-TEST” identiska vai līdzīga apzīmējuma piestiprināšana savām precēm, ko veicis *Dr. Liebe*, ir ļāvusi *Dr. Liebe* netaisnīgi gūt labumu no šo preču zīmju atšķirtspējas vai reputācijas un vai ir nodarījusi kaitējumu šai atšķirtspējai vai reputācijai. Ja tā konstatē, ka tas tā ir, tai turklāt ir jāpārbauda, vai *Dr. Liebe* šajā gadījumā ir pierādījis, ka ir bijis “pietiekams iemesls” Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta c) apakšpunkta un Direktīvas 2008/95 5. panta 2. punkta izpratnē šī apzīmējuma piestiprināšanai uz šīm precēm. Šajā pēdējā minētajā gadījumā būtu jālemj, ka, pamatojoties uz minētajām tiesību normām, *ÖKO-Test Verlag* nav tiesību aizliegt šo izmantošanu (pēc analogijas skat. spriedumu, 2014. gada 6. februāris, *Leidseplein Beheer* un *de Vries*, C-65/12, EU:C:2014:49, 43. un 44. punkts).
- 53 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta c) apakšpunkts un Direktīvas 2008/95 5. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie dod tiesības ar reputāciju apveltītas individuālas preču zīmes, ko veido kvalitātes zīme, īpašniekam iebilst pret to, ka trešā persona piestiprina šai preču zīmei identisku vai līdzīgu apzīmējumu precēm, kuras nav nedz identiskas, nedz līdzīgas precēm, attiecībā uz kurām minētā preču zīme ir reģistrēta, ar nosacījumu, ka tiek pierādīts, ka ar šo piestiprināšanu šī trešā persona ir netaisnīgi guvusi labumu no šīs pašas preču zīmes atšķirtspējas vai reputācijas vai ir nodarījusi kaitējumu šai atšķirtspējai vai reputācijai un ka minētā trešā persona šajā gadījumā nav pierādījusi, ka šo tiesību normu izpratnē pastāv “pietiekams iemesls” šādas piestiprināšanas pamatojumam.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 54 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

- 1) Padomes Regulas (EK) Nr. 207/2009 (2009. gada 26. februāris) par [Eiropas Savienības] preču zīmi 9. panta 1. punkta a) un b) apakšpunkts un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/95/EK (2008. gada 22. oktobris), ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm, 5. panta 1. punkta a) un b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nedod tiesības individuālas preču zīmes, ko veido kvalitātes zīme, īpašniekam iebilst pret to, ka trešā persona piestiprina šai preču zīmei identisku vai līdzīgu apzīmējumu precēm, kuras nav nedz identiskas, nedz līdzīgas precēm vai pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem minētā preču zīme ir reģistrēta.
- 2) Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta c) apakšpunkts un Direktīvas 2008/95 5. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie dod tiesības ar reputāciju apveltītas individuālas preču zīmes, ko veido kvalitātes zīme, īpašniekam iebilst pret to, ka trešā persona piestiprina šai preču zīmei identisku vai līdzīgu apzīmējumu precēm, kuras nav nedz identiskas, nedz līdzīgas precēm, attiecībā uz kurām minētā preču zīme ir reģistrēta, ar nosacījumu, ka tiek pierādīts, ka ar šo piestiprināšanu šī trešā persona ir netaisnīgi guvusi labumu no šīs pašas preču zīmes atšķirtspējas vai reputācijas vai ir nodarījusi kaitējumu šai atšķirtspējai vai reputācijai un ka minētā trešā persona šajā gadījumā nav pierādījusi, ka šo tiesību normu izpratnē pastāv “pietiekams iemesls” šādas piestiprināšanas pamatojumam.

[Paraksti]